

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium promotam promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általunk a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 ft., félévre 3 ft. 50 kr., negyedévre 1 ft 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.
Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, higyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr Bélyegilleték külön 30 kr.

Bánffy és pártja.

Bánffy bárót sokkal hamarabb utolérte a nemezis mintsem reméltük. Még össze sem tilt az új képviselőház s már is bomlásnak indult a szabadelvű párt és nyílt ellenségeskedés ütött tanyát a Lloyd-épületben.

A „Nemzet“ által Ausztria ellen intézett támadás következményei sokkal nagyobbak lettek mint előre gondoltuk volna. A Tisza-klikk nem akarja egy könnyen átengedni befolyását Bánffynak és ha csak a külső jelek után itélünk a miniszterelnök és pártja között halálos gyűlölködés van, a mely előbb utóbb pártválságban fog kitörni és a hatalmas kormánypártból egy új parlamenti párt fog kiválni, a melynek sem elvei, sem erkölcsi nem lesznek jobbak, mint a mai kormánypárté.

A kormánypárt jelenlegi helyzetét a könnyen hívő emberek a látszat után itélik meg, pedig a való egészen más. Nézzük csak először a kormánypárt jelenlegi válságát úgy, a mint azt a külső jelekből és eseményekből magunk elé állíthatjuk.

Még odaát Ausztriában a kiegyezés kérdésében a legmagasabb igényekkel lépnek fel Magyarországgal szemben, megtörténik az a páratlan eset, hogy a mi kormányunk főhivatalos lapja, dühösen nekiront az osztrákoknak. A közlemény nagy konsternációt idézett elő odaát és dühös hangok emelkednek Bánffy és kormánya

ellen, mely ígéretek tett a választás előtt, a mely ígéretekéről a főhivatalos lap hallani sem akar. De Bánffy főszalad Bécsbe s rendbe hozza számláját s meghazudtolja hí csatlósait Gajárit és Hegedüst. Ugy látszik, mintha Hegedüs önértéket nagyon sértene a miniszterelnök eljárása, kilép a Nemzet szerkesztőségéből. A pártban azonban nagyon ingerült Bánffy ellen a hangulat és Gajári közös megállapodás alapján másnap kijelenti a „Nemzet“ -ben, hogy ők mindig függetlenek voltak gondolkozásukban s nem adták bérbe a tollukat. A miniszterelnöknek lehet akármilyen vélemény-, nem neheztenek azért rá, de ők is követelik maguk részére a szabad véleménynyilvánítást. És Hegedüs ebben a nyilatkozatban elégtételt lát és rögtön visszalép a szerkesztőségbe. Ezzel azonban nem ért véget a dolog. A Gajári-Hegedüs-párt hatalmas frontot csinál Bánffynak, olyan többségben vannak az összeesküvők, hogy Bánffy kénytelen velök szemben meghátrálni. Beavatottak ugyanis tudnivalók, hogy nyilatkozattételre akarták kényszeríteni Bánffyt, a melyet a miniszterelnök saját nyugalma érdekében meg is akart cselekedni, mikor a szabadelvű-párt egyik vezérférja ezt megakadályozta. De azért az összeesküvők folytatják a harcot Ausztria ellen és most már a „Pester Lloyd“ vezeti a „Nemzet“ által megkezdett támadást, a miniszterelnök háta megett.

Érdekes epizódok sem hiányoznak

s a politikai gourmderia teljes kielégésére működik a sajtó, a midőn hirt hoz arról a mélyseges haragról, a melylyel Bánffy az összeesküvők ellen viseltetik. Gajárit, ki audenciára jelentkezett a haragos kegyelmes ur elkergette; mindenki ellen fel van háborodva, a ki összeköttetésben áll az összeesküvőkkel és már azzal a rettenetes gondolattal foglalkozik, hogy feloszlatja a házat, és az ő módja szerint kiűzi a pártból a lázadókat.

Igy áll a helyzet, ha pusztán a külső eseményeket tekintjük. Ha azonban feltebbentjük egy kissé azt a függönyt, mely a politikai turfangot eltakarja, egészen más dolgokat látunk.

Bánffy báró még a választásokat megelőzőleg arra lett kötelezve, hogy a kvóta-felemelést keresztül vigye. Erre kellett neki többséget szereznie. A ravasz miniszterelnök azonban nagyon jól tudta, hogy a kiegyezési tárgyalások befejezése után őt szépen elbocsátják s azért a kormánypárt bizalmasaival tanácskozás tárgyává tette a dolgot. Mintán azonban a kvóta felemelése utolsó büne lett volna a kormánypártnak, elhatározták, hogy a kvóta felemelést a kormánypárt támogatni nem fogja. Bánffy báró informálta is a Felsőházat, hogy a hangulat a kvóta felemelésére olyan kedvezőtlen, hogy a választások alkalmával kénytelen lesz egy kissé erősebben fellépnie. Ez alapon kapott katonaságot és mint mondják pénzt is.

Az én vágyam.

Irta: Lampérth Géza.

Nem is rózsáigyet,
Nem is búsaké pálna:
Egyszerű kis berek
Enyhet adó árnya
Sívem édes álma.

Hova, kifáradtan,
Pihenésre térek,
Melyet elkerülnek
A haragos vészek:
Nyugodalmas fészek.

Arnyas, kicsiny berkem
Kis falucska volna,
Békességben élné.

— Szelíd galamb módra —
Mindenkét lakója

S a nyugalmas fészek
Kés idkocska lenne,
Szelíd, kedves vendég,
A boldogság, benne,
Soha el se menne!

A keleti mese.

— Elbeszélés. —

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcaja. —

Irta: Paál Árpád.

Igazán kedves, bájos kis teremtsé, a mint izléses otthonának magányában ül, kézimunkával a kezében, a szalon egyik sarkában. Ha magában marad, ide vonul félre. Ez az ő „duszogó fészke.“ S melyik fiatal menyecske nem duzzog, ha férje ura kissé tovább időz távol az otthonától, a mint ő azt elégedőnek véli. A virágállvány zöldje egy kis ligetet képez körülte. Szép természetű fehér-kék sávós házi ruha borítja (a kék kedvencz színe): s sötét haját fehér gyöngyszemekkel ékített szorító tarja össze. Az a tisztaság, fehér szín úgy illik az ében fűrtökhöz s az egyszerű ruha, a szelíd, gyermeg-arozhoz. Nincs rajta semmi hibívó, semmi csillogó. Csak ártatlan varázsszáll telt sötét szemé ragyog.

Munkáját oda dobja, a kis asztalra s kényelmesen helyezkedik el ülésén. Fürtös fejét hátra hajtja s puha kezét ülésben pihenteti. Ajkai önkénytelenül mosolyra vonulnak. Olyan bobó gondolata támadt: ez olyan boldoggá teszi. Ő már asszony; a maga asszonya; a mint férje oly édesen süttögi számtalanszor fülebe: aranyos kis menyecske:

De hol marad most az a rossz ember? Az ő édes, drága férjecskeje. Az a másik szék ott mellette üres. A lány is ott hever a kis asz-

talka sarkán, melyből István szokott felválni. S most nincs itt, a hely üres. Egy pillanat alatt üres lesz Annának az egész ház.

Halk sóhaj száll el ajkairól; talán az első, e boldogságot sugárzó otthonban. Szíve először szorul el egy pillanatra, mintha valami fájó nyílalna rajta keresztül. Jeggyűrűjére tekint s jobb kezével gyöngédlen forgatja meg ujjain. Nincs vége! Sima, tiszta, ragyogó köröskörül. Ilyen tiszta, ragyogó, végtelen boldogságot remélt ő. És ime, már is csalódik! Igaz tehát, a mit már annyiszor hallott, de nem akart elhinni, hogy a mézés hetek is elmúlnak s aztán jön a hosszú, hosszú unalmas próza.

— Te, te Anna — szólit röpke gondolata — ne légy ilyen balga. Hisz alig egy óra, a mivel István tovább időzik. Bizonyára valami kis dolga akadt. Tegnap is mondta, hogy azért késétt, mert valami régi ismerősével találkozott. De mért nem találkzott tegnapelőtt és azelőtt? Mért nem akadt eddig soha-sohá semmi különös dolga, a mióta felesége vagyok?

Nos, e nagy kérdést könnyebb volt fölvetni, mint megfelelni rá. Gondolközásának rokkája, az az élnék, gyors kis gép elakadt, a fonal megzakadt. De ő minden áron nyugodt akart lenni: Az az érzés, vonzalom, hit, oly mély, oly szent, oly végtelen volt lelkében: egy ilyen anyi ány, hogyan homályosíthatná el.

Még egy halk sóhajot fojtott el, aztán újra munkájához látott. Pár percz múlva így lepte meg férje. Örömköltással sietett eléje s István boldogan zárta karjaiba.

Mai lapunk 8 oldal.

Hogy a miniszterelnöknek mindennek dacára ilyen kellemetlen többsége van, az világos lesz Bánffy báró taktikájából.

Bánffy ugyanis hűvel arra a megállapodásra jutott, hogy úgy fogja összeállítani többségét, hogy az öt a kvóta kérdésében lezavazza. Ugy gondolkodott jobb bukni a kvóta felemelése nélkül, mint azzal. Részben népszerűbbé teszi a kormánypartot az országban, részben pedig rug egyet Bécs felé, a hol Pápaik kivéve nincs egyetlen barátja sem.

Igy indította meg a választási küzdelmet, a mely elől több előkelő politikus, mint Szapáry Gyula gróf, Wekerle Sándor stb. kitért. Befolyásolt ellenzéki lapjai akkor rémhíreket bocsátottak napvilágra. Bánffy proscibálta azokat a kormánypartiakat, a kik a kvóta felemelése ellen vannak; Bánffy tehetetlen zsidókkal tölti meg a parlamentet; Bánffy felszóllította a miniszteri titkárokat, hogy vállaljanak mandátumot: s mind ezt azért, hogy a kvótát keresztül hajszojja. A rémhírek következtében nagy volt a félelem az egész országban.

Azután jöttek a választások frívol szemtelenségeivel, szembeszökő törvénytiprásaival, a melyekkel a miniszterelnök valósággal tüntetni vágyott. Behozott a parlamentbe ez uton olyan többséget, a milyennel Európa egy kormánya sem bír. Azt hitte volna mindenki: a kvóta felemelése úgy fog menni, mint a karikacsapás!

És ime mit látunk? Még, össze sem tilt a parlament, a kormánypartban egy hatalmas ellenzéke van a kvóta felemelésnek s Bánffy tehetetlen dühében a körmeit rájja a budavári palotában. Az emberek csodálkoznak és tűnődve kérdik: Hogyan történhetett ez?

Nagyon egyszerű. Bánffy úgy állította össze többségét, hogy az a kvótát meg ne szavazza. A miniszteri titkárok, a tehetet-

len zsidók csak mumusok voltak, a melylyel a nemzetet rémitgették. Bécsset ámitották. Bejött a parlamentbe egy miniszteri titkár és vagy 20 tehetetlen zsidó. Ez pedig nem többség! De bejöttek a Gajáriak, Tisztiak, Hegedűstőlék és megcsinálták a frontot a parlament összeállítása előtt a miniszterelnöknek.

De van ennek a dolognak tolytatása. A miniszterelnök felfog szaladni Bécsbe és tördeli majd a kezeit, hogy milyen szerencsétlenül járt, törököt fogott. Nem bír uralkodni a pártján. És ha az uralkodó leküld egy erősebb embert, az összeesküvők majd frontot csinálnak neki s azt mondják: Ugy jöjjen ide közibénk egy idegen, hogy átmenyünk a liberális közjogi ellenzékhez. Bánffy jóindulatából azok is elegen vannak. Ez elég vezedelmes feyver, hogy Bécsset sakba tartják. És fog ez alapon tovább is abszolút hatalommal uralkodni a kormánypart, a melynek se hite, se elve, csak önéreke van.

Sokan ma még kételkednek, hogy ez így van, a jövő azonban nekünk fog adni igazat.

Differenciák a néppártban. Egy fővárosi könyomatos révén a legtöbb budapesti lap azt írta, hogy a néppárti képviselők első értekezletén a kvóta kérdésében differenciák merültek fel. A néppárt első értekezlete tudvalevőleg alakuló gyűlés volt, a melyen a tisztikar és a pártkör helyisége képezte az értekezlet tárgyat. Ez uttal igaz, hogy a kvótáról is volt szó, de nem a monarchikus költségek hányadát illetőleg, hanem a néppárti kör fenntartásához szükséges közös költségekre vonatkozólag. Csak ez a kvóta került szóba, de differenciák ennél a kérdésnél sem merültek fel, mert a képviselők sokkal lelkesebb hangulatban voltak, semhogy Molnár apátnak meg ne szavaztak volna akármilyen magas kvótát. Az értekezlettel távol tartott könyomatos ri-

portert alighanem felültette valamelyik kedélyes honatyja. Vagy talán ilyen értelemben írta meg tudósítását s míg a kis hamis bölcsen elhallgatta, hogy milyen kvótáról volt szó, addig a napi lapok sürge eszű politikusai rögtön a kiegyezés nagy kérdésével hozták kapcsolatba.

Kajafás, te tudod, miért. A magyar kormánynak bécsi szócsovérol, a Neue Freie Presseröl az osztrák kormány félhivatalos lapja, a Reichswehr mai számában a következő épületes hangon nyilatkozik: „Ismeretes és többszörösen bizonyított dolog, hogy a Neue Freie Presse annyira gyarapodik politikai türelmesség tekintetében, a mennyire írásai a közgazdasági rovathoz közelednek. S zentelenebbül azonban még a Neue Freie Presse sem élt vissza olvasóinak indolenciájával, mint ma. Arczátlanul azt beszéli olvasóinak, hogy Ausztria kezdte el a képviselőház hétfői ülésén a kövekkel való hajigálást. És aztán, a mikor Badeni gróf beszédjéről ír, egyszerűen hazudik. Cikkele valósággal csalás a büntető törvényköny értelmében is, a mely olvasóinak tudatlanságát és tévedéseit a tények elferdítésével Ausztria érdekében karosítására, szándékosan akarja felhasználni.“ Rámutatva arra, hogy a Neue Freie Presse Bánffy kedvéért Ausztria érdekeit elárulja, így fejezi be cikkét: „Olet! Az égig hatol ennek a szaga. Egy ilyen ocmány ujságot, a mely polgártársainak érdekeit a legvalóságosabb pillanatban szoldáltatja ki az ellenségnek, a felháborodás áradata minden más országban eltemetne. Amde a Fichte-utcai patronusok (itt van a N. Fr. Pr. szerkesztősége) megkísérhetnek egy ilyen kis hazaárulást. A könynyenhívó olvasók itélet nélkül mennek utánok, mert azokat az urakat egyáltalán nem bántja az, hogy ezen „zsidó-lap“ által az antiszemitáknak újabb agitáció-anyagot szolgáltatnak, és hogy a zsidók vagyonát és munkásságát, a melyeknek állítólag a Neue Freie Presse szolgálatában áll, az ilyen csak kutyákhoz illő szemérmertlenséggel kompromitálják. Nekik kevesebb egy ilyen hazug pamphlet, mint becüsület, haza, söt mint klienseik érdekei is. — Miért? Kajafás te tudod, hogy miért!“

Ismét oly boldogok voltak, mint házasságuk első perzeitől kezdve mindig. Anna csak futólag kérdezte, hol késett s Istvánnak sikerült it mindjárt megnyugtatni.

Az egymás nélkül töltött rövid pár órák pótlandók, kétszeres vidámsággal, jó kedvvel töltötték el a nap többi részét.

De a más nappal újra kezdődött az aszszonyka busongása. István ismét hosszasabban maradt el. Felélege most már nyugtalankodni kezdett. Szelid lelkét nem a köznapi értelemben vett féltékenység bántotta, csak magával az eltűnikolhatlan valóval kezdett foglalkozni. István most már következetesen, mindennap tovább időzik távol az otthonától. Ez már, ha a legszelidebben itéli is meg, az első mámor, az önfelédlt boldogság arany felhőinek oszlása. És vajjon mi van e rózsás, ragyogó káprázat mögött?

Nagy, igen nagy kérdés volt ez ismét Annának; s olyan rideg a válasz, a mit talált reá. Mégis csak az következik hát be, a mi tegnap is eszébe ütött. A megszokás, a hideg, nyárspolgárius egyhangúság. Oh, Istenem, hisz ezekhez már oly közel esik aztán az unalom, a közöny. Megrémült e gondolatlól.

A szék támlányához dőlt s kipirult arcját kezére hajtotta. Elmerengett. Tekintete ismét reá tévedt mátkagyűrűjére. Az égy ragyogott, mint tegnap.

De most már más valami is ragyogott: könyvesp sötét szemében. Gyűrűjét ajkához vonta s attól kérte a vigaszt. S az a kis drága gyűrű mintha segített volna kedélye boruján. Megnyugtató gondolata támadt. Igen igen. Ó nem fogja engedni, hogy boldogságuk megszokottá, kölcsönös bohóságuk közönyössé, von-

zalmuk hidegebbé, egymástól távollétük könynyen elviselhetővé legyen. Nem, nem, ezerszer is nem.

Nyugodtan emelte fel fejét. István nagyon szereti öt még mindig s most kell öt egészen otthonához láncozni, míg meg nem szokja a köznapi életmódot. Igen, öt meg fogja mutatni, hogy van tiszta, mély, ideális vonzalom, mely megóvja ábrándosságát, derűjét, vidámságát nemcsak a mézesheteken át, de azután is soká, soká, az egész életen át.

Annának a mily mély érzelem lakott a szívében, épp oly magasaróptú volt lelki világa is. Nem csüggedt el a félelem első pillanatában, hanem elkezdett cözélnak eszközöiről gondolkodni. Persze az öt életfilozófiájának tanai nagyon naivak voltak. Honnan is ismerte öt az életet, embereket? Novellákból, regényekből, szindarabokból, na — meg egy-egy kis pletykálkodásból. Ezeket fogja hát „kutfók“ gyanánt használni.

Legészen elmerült gondolataiba. Sorra nyitogatta fel az eszecskeket egyes rejtekeibe elfiókozott regénykivonatokat, műdarab töredékeket s érdekesebb pletykákból nőtt történetkéket.

A komoly kis menyecske előbb átfutotta az egész gazdag gyűjteményt s aztán ilyen összegezte tapasztalatainak eredményét: bármennyire szerető, hű, igaz, jó, kedves, gyöngéd is a nő, a férjet főleg három dolog idegenítheti el tőle: az ital, a játék, és — egy másik nő.

Ez tehat az a náromfejű sárkány, melyet, önmagát ijeszteni, Anna maga elé állított s melylyel elszántan készült szembeszállani. Pillanatra ugyan maga is megijedt e nagy kísér-

tettől, de önzete csakhamar visszaadta nyugalmát. Most már tudta, mit fog tenni. De hogyan kezdjen hozzá.

Eltöprengett ezen, míg egyszerre felngorva üléséből, tapsolva táncolta végig a szobát.

— Megvan!

A mint visszafordult, férje lépett be. Anna vidáman repült karjai között, össze-vissza csókolt és kélekedésért — nem szólt semmit. Most már csak naiv ötletének sikere foglalkoztatta gondolatát; szinte siettetni szeretete volna a más napot s egész nyugodtan lélegzett fel, a mint annak delutánján, a szokott órában, István újra elhagyta otthonát. Még az ablakon is utána nézett. S midőn meggyőződött, hogy csakugyan elment, gyorsan lépett oda a szalon-szekerényhez, annak egyik fiókjából, nagy, ódon könyvet vont elő s odavitte a sarokasztalára.

Olyan furcsa volt az a nagy kopott öcskaság a finom művi butordarabok között.

Anna édes apja, midőn leánya nagy titokban elkérte tőle az ault régiségét, el nem tudta képzelni, mit akarhat oly könyvvel, a melyből sem öt, sem a férje egy szót sem fog elolvashatni. Mert az a munka valami keleti nyelven írt gazdasági mű volt.

Anna játszva nyitotta fel a fakult táblát s elmosolyodott a cifra, szögletes, előtte teljesen idegen betűkön s a mint pár lapot leforagva kíváncsiságát kielégítette, nyugodtan várta, hogy csak később István.

Es István következetesen meg is késelt. A komoly arcú kis menyecske fel sem állott, hogy eléje siessen, mintha nem is hallotta volna lépteit. Egész a cifra betűk fölé hajolt s úgy tett, mintha egész odaadással jüggne valami lebilincselő olvasmányon.

A mi képviselőink.

A néppártnak nem sok képviselője jutott be a parlamentbe, de a kik bejutottak, azokról el lehet mondani, hogy valamennyi vezérlő egyénisége lehetne bármely pártban. A mult lapunkban bemutatottak ifj. Zichy János gróf életrajzi adatait, ma ismét két néppárti képviselő életrajzát mutatjuk be, mind a kettő Fejérmegye szülőtte.

Zichy Aladár gróf.

A néppárt egyik legfiatalabb s hozzátehetjük, legrokonszenvesebb tagja Zichy Aladár gróf, id. Zichy Nándor gróf és Zichy Livia grófnő másodszületett fia, ki 1864-ben, szeptember 4-én született Nagy-Lángon, Fejérmegyében. Szülői rendkívüli gondot fordítottak gyermekük nevelésére, ki eleinte szülői házában, azután pedig Budapesten mint nyilvános rendes tanuló végezte a középiskolát.

Gimnáziumi tanulmányainak bevégzése után a jogi pályára lépett s jogi tanulmányait Strassburgban, Innsbruckban és Budapesten végezte. A jogi tanfolyam bevégzése után katonai kötelezettségének tett eleget, majd ismereteit bővítendő, Halleba ment s az ottani gazdasági akadémiát előadásait hallgatta.

Miután két ízben hosszabb utat tett Európában s beutazta egész Német-, Francia-, Angol- és Olaszországot, 1893-ban (visszatérve hazájába) nőül vette Hunyady Henriette grófnőt, Hunyadi Imre gróf és György Felicitás grófnő leányát.

1893. óta atyjának, Zichy Nándor grófnak sár-szent-miklósi birtokán gazdálkodik s számos bizonyítékát adta, hogy ép oly jó gazda, mint mint atyja, ki pedig el van ismerve, mint az ország legelső gazdája.

Zichy Aladár gróf 1893-ban a kamarási méltóságot kapta s ugyancsak ez évben a főrendiház tagja lett, sőt kétszer a főrendiház jegyzője is volt.

Politikai téren határozottan meggyőződésből atyja nézetét vallja. Családjának ország-szerte ismert vallásossága őt is jellemzi, és soha nem késik tenni ott, hol hitét megtámadva látja. Az egyházpolitikai törvények tárgyalásakor az ellenzéken volt s azokat ellenezte.

Mikor pedig a főrendiházi akció sikertelen maradt s az egyházpolitikai törvények

szentesítették, egyike volt az elsőnek, kik a katolikus egyház sérelmeinek orvoslását, s a a revízió szükségességét hangoztatták. Kiragadta magát szerető családjá köréből, s fáradságot nem ismerve, semmiféle támadástól vissza nem riadva, résztvett a néppárt országos szervezésében.

1896. május 14-én a kun-szent-mártoni néppárti gyűlésen elnökölt, s a több ezer főre menő hallgatóságot elégséggel megjelenése meghódította, tartalmas és logikus beszéde egészen elragadta. Néhány héttel később az abonyi néppárti gyűlésen elnökölt, s azóta is számos néppárti gyűlésen értekezleten stb. vett részt, mindenkor tanúságot téve nem közönséges tehetségéről.

A lefolyt választások alkalmával a nagykanizsai kerület óriási többséggel választotta képviselőjévé, ezzel jutalmazva meg azt a fáradozást, melyet már eddig is tett s néppárt érdekeiben, s a jövőben is tenni fog. Neve, rangja és tehetsége nagy jövőre jósolták őt, s a kik ismerik, tudják, hogy meg is fog felelni a beléje helyezett várakozásnak.

Dr. Major Ferencz.

Visi dr. Major Ferencz orvos tudor, nemes szülőktől származott. Született Székesfehérvárott 1854. évben. Középiskolai tanulmányait Fejérvárott, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten végezte, hol kiváló tehetsége, szorgalma folytán magasabb ösztöndíjat is élvezett. Szigoratait kivétel nélkül kitüntetéssel tette le s már mint ötöd éves orvostanhallgatót a bonctani tanszékhez tanár-segédnek hívták meg. Ez állást el is foglalta.

Mint orvos-növendék, társai között kitűnt, mit eléggé igazol az is, hogy már mint IV-ed éves orvostanhallgató társai az orvostanhallgatók segélyező és önképző egyesületének elnökévé választották meg egyhangulag. Ugyan ezen időben a tudomány s műgyegetemi olvasó-kör alelnökévé is egyhangulag választották meg.

Miután az orvos-egyetemet kitüntetéssel tett szigorlatokkal 1879. évben bevégezte, majd Készvárszky tanár klinikáján — majd Kovács tanár oldala mellett mint műtő-növendék gyűjtötte tapasztalatait; — közben két ízben is egy-két hónapra felkereste Berlinben az akkori időben a műtő gyógyászat nagymesterét, Schröder-t — s az ott szerzett tapasztalatok nagyban elősegítették azt a sebészi készséget,

melynek eredménye volt, hogyja még alig egy éves diplomával Budapesten a műtő orvosi tén a legnagyobb operacionak elismert (ovasiotomiát) Cysta műtétét vitt végbe egy 53 éves nőn — hasmetszéssel s a tömlődag teljes kiirtásával a legsimább gyógyulást érve el.

Ezen nagyszámú meghívott tanárok s orvos társak előtt saját lakásán — sikerrel végzett műtét, melyet ez ideig csakis sebész tanárok végeztek — az egész budapesti orvosi kar bámulatát vonta magára, már azért is, mert egy évi orvosi működés mellett az orvosok működési történetében ez eset egyedül állott, s így magától érthető, hogy az eddigiek alapján is ő a tanári testület osztatlan tiszteletét s becsületét bírta s bírja maig is.

A műtői oklevél megszerzése után 1881. évben egy évnél tovább terjedő tudományos körutatót tett, Európa híresebb egyetemeit u. m. a bécsi, berlini, hallei, lipcei, kieli, boroszlói, londoni, párizsi, strassburgi, freyburgi és zürichi egyetemeiket látogatva meg — azon czézből különösen, hogy a sebészet s nőgyógyászat terén tanulmányait még inkább tökéletesíttesse.

Utazásából visszatérve Budapesten telepedett le mint specialista sebész és nőgyógyász azon szándékkal, hogy e téren a magánánárságot kivívja.

Közbejött azonban, hogy szülővárosában, Székesfehérvárott a tisztí főorvosi s kórház-igazgatói állásra többek által meghívottat — s engedve a meghívásnak ezen állásra 1884. év április havában meg is választottat. Mint tisztí főorvos és kórházigazgató 13 éves fényes multtal dicsekedhetik. Ez idő alatt a nagy közönség osztatlan bizalma és elismerése mellett a a közigazgatási bizottság is többszörösen jegyzőkönyvi köszönettel adott kifejezést elismerésének.

Mint orvos szülővárosának határain túl, messze vidékeken ismeretes és sikeres műtétei folytán kitűnő hírnévként örvend.

Mint kórház-igazgató a vezetése alatt álló városi kórház tekintélyét, híret nagyban emelte ugy, hogy főleg operatiók végett e kórházba a legtávolabb vidékről is hoztak betegeket.

Mint tisztí főorvos a közegészségügynek igazi őre volt s alatta a járványos betegségek csak szórványosan fordultak elő; mert erélyes és körültekintő intézkedéseivel mindig gátat tudott vetni ezeknek.

Jellemzi őt ritka körültekintő józan bír-

István a mint a szobába lépett, pillanatra meglepetve állott meg s a mint tekintete a nagy könyvre esett, elbámult. Odament nevéhez s vidáman szólt:

— Jó estét kis feleség.

Anna, mint a ki álomból retten fel, össze-rezzent, merően feltekintett, homlokát végig simította s mosolygva ugrott fel.

— Jaj, hogy megrezszentem. Te vagy édesem? Egészen elmerültem az olvasásba. Nem is vettem észre, mikor léptél be.

S vidáman csókolta össze férjét.

István felkaczagott a mint beletekintett a csodálatos könyvbe.

— De hát mit olvastál te, ebből az özön-víz előtti ódonsgából:

Az asszonyka bágyadtan felelt:

— Nagyon unatkoztam, s ez olyan érdekes könyv.

— Na, ne tréfálgass kis feleség — mosolygott István — mi akar ez lenni? Haragszol, ugy-e, hogy egy kissé megkéstem? De...

Anna nem volt kíváncsi arra a „de“-re. Csak folytatta:

— Világhírű mű. Egy keleti mesés könyv.

— Keleti mesés könyv? — A férj egész lelkéből kaczagott. — Hát az én okos kis feleségem arabusul is tud? Na azt igazán nem hittem volna. Valóban akadémikus hölgyecske — tréfálódzott tovább, teljesen tisztában lévén már a helyzettel.

— Tudod, hogy a papa híres nyelvész. Tőle tanultam meg kis leánykoromban. Oh azért, hogy én olyan szelid gyermek voltam.

Ez a két jelző nagyon hangsúlyosan volt mondva; de István föltette magában, hogy ő ma mit sem fog elérteni.

— És mi volt az a nagyon érdekes mese? — hangsúlyozott a férj is.

— Oh, ez egy igazán szomorú történet; s oly érdekesen van megírva, mintha csak ma történnék.

— Ugyan, ugy-e? — csodálkozott el a férj.

— Egy boldogtalan asszonykáról szól.

— Egészen kíváncsi vá teszel.

— Végre — fojtott el keblében egy jól eső sóhajt Anna, s gyorsan folytatta: — Jer, ülj le ide mellém. Elmesélem.

Oda vonta férjét a pamlagra, s karját karjába fűzve, szorosan melléje húzódott. Kissé előbbre hajlott üléséből, hogy jól arzába tekinthessen és így kezdte:

— Szelid, egyszerű, jóra való teremtés volt az az asszonyka. Csak egy hibája volt. Nagyon, de nagyon szerette a férjét, pedig az nem becsülte meg.

— Na, az nem volt szép tőle — szólt közbe komolyan István.

— Nem tehetted róla, szegény — folytatta neje. — Ő csak szeretett. S ép ez volt a hibája. Egész lelkét kitárta, egész szívét oda adta. Ez lett a veszte. Ráuntak, elhanyagolták. A szegény asszonyka buslakodásában a Szent-szüzhöz folyamodott, hogy térítse vissza hozzá férjét.

— Kihez? — álmélkodott el István, alig tudva megállani a nevetést. — A Szent-szüzhöz? Egy kedletli hölgy?

— Azaz nem — zavarta Anna — hanem egy odaváló istennőhöz.

István előtt ugyanez a tulvilági hölgy is nagyon gyanus volt, de ráhagyta a dolgot.

— Az istennő aztán elmondta neki: Jól

van gyermekem. A te férjed elvett magától az élet egyetlen igaz boldogságát, s átluton keresi azt. Három ága van a gonosz utnak, melyre tevedt, de ezek mindenképen csak az eleje örömteljes, a vége mind a pokolba visz. Én keresztülvezetem őt mind e három uton, hogy teljesen kiábránduljon, s térjen vissza hozzád. Szegény kis asszonyka — kezdett Anna hangja mindig szomorabb lenni — megköszönte e nagy jószágot, nem is sejtve, mi lesz belőle.

— S mi volt az a három ut? — kíváncsiskodott István, gyönyörűséggel hallgatva neje naiv allegóriáját.

Anna kis szünetet tartott, s felemelt hangon folytatta:

— Az első ut, a korhelység útja volt.

Ha megállt; várta a hatást. De Istvánban nem remegett meg az a vélt rossz szellem. Nyugodtan álta ki neje tekintetét.

— Előbb csak egy órát mulatott el napokint, azután mind többet. Végre egész éjszakákat, míg egészen elbetegeskedett. Oh, ez borzasztó. A szegény asszonyka csak busult, busult, de mind hiába.

— Szegény asszonyka — ismétlé komolyan István.

— Oh, én meghaltam volna, — erősíté Anna, ki szavai alatt férje arcán egy izom-moczanást sem fedezhetve fel, most már még jobban félt a következő tokozott rosszaktól.

— Aztán? — sürgette az

— A második ut — folytató fájdalmasan Anna — a játékszenvedély útja volt. Szegény asszonyka férjét a legnagyobb kártyások társaságába sodorta.

lata, mely minden orvosi ténykedését áthatja, minek igazolására elegendő csak annyifelhozni, hogy midőn kiküldetésében Berlinben járt a Koch-féle oltások tanulmányozása céljából — hazajöve a dicsőítő Koch-láz daczára ő volt az első, ki kimerítte mondani és kiírni a napi lapokban (lásd Pesti Napló akkori száma) hogy a Koch-féle oltásoknak gyógyértéke nincsen s azt magán gyakorlatba átvinni nem szabad; — az csak laboratóriumban kísérletezési értékkel bír, azaz csak tudományos értéke van. S e nézetét — bár alig akarták azt a hírlapok közlés céljálól felvenni, rövid néhány hét alatt a tapasztalat fényesen beigazolta.

Neki köszönhető Székesfejevár sz. kir. városban a város lejtmerésének keresztülvitele, az egészségellenes nyílt csatornák megszüntetése, — közfürdő létesítése, mely míg egyrészt nagy egészségügyi közszükségletet pótol, addig másrészt a városi p'ntzart szép jövedelemmel gazdagítja.

A városnak vízvezetékekkel való ellátásán nagyban fáradozott, s a város szépítésére kiálló egyes alkalmakkor folyton kezdeményező szerepet vitt.

A társadalmi téren is kiváló szerep jutott neki, a mennyiben — eltekintve attól, hogy mint orvos — s mint magán-ember — édes anyjával karöltve — a szegények támogatója, segélyezője és jótévedője volt, — nemcsak az összes egyesületnek lelkes választmányi tagja volt, hanem azonkívül a társadalmi élet minden nyilvánulásaiban is a szababavehető tényezők közötti első helyen szerepelt.

A jótékony célú mulatságok, hangversenyek műkedvelői előadások az ő vezetésével eszközöltettek s a színház felvirágzásához is tevékenyen hozzájárult.

Az árvaház igazgató tanácsának tagja, a kath. körnek, melynek létesítéséhez az ő tevékenysége nagyban hozzájárult igazgatója, a polgári lövés-egyesület lövészestere; a mohai tüzoltó szövetkezet főorvosa, tiszteletbeli tüzoltó főparancsnok, mely utóbbi minőségben kongresszusokon is szerepelt s ő volt az, ki a szabadkai kongresszuson a tüzoltó testületekben megalakítandó mentő egyesületeket — körülmenyesen megokolva, s fejtegetve kezdeményezőleg javaslatba hozta. Javaslatait egyhangulag elfogadták s kivételre az előkészületeket megtették.

Mint tüzoltó megkapta az Ozmanje és Pachlisie rendeket.

István most is nyugodtan állotta ki a fürkésző tekintetet s csodálkozva szól közbe: — Arab kártyások? — Nem is tudtam, hogy arra felé előrehaladt a civilizáció!

— Pedig úgy van — bizonyítja Anna. — A végén már éjjel-nappal kártyáztak, egyébre gondolni sem tudtak. S a szegény asszonyka csak sirt, csak sirt, de mindhiába.

Anna szavai annyira ellágyultak, hogy már ő is majdnem sirt. Még csak egy volt hátra, a legnagyobb. S a gondolatra, hogy hátha az lesz a férje vétké, egész erejét veszni érezte.

— S a harmadik ut? — sürgette István. Anna fájdalmasan sóhajtott fel.

— Oh, az a legborzasztóbb ut volt. Gonosz, csásos nők társaságába sodorta, a kik elrabolták szívet, lelkét, hogy aztán a kárhozatba döntse. Az önértetes nő arra kigyuladt, ajkai megremegettek s egészen kikelve szerepéből kiáltott föl: E gonoszok nem is tudják, hány igaz lelket ölnek meg.

István nyugodtan kérde:

— S a szegény asszonyka:

Anna nem bírta tovább. Alig tudta elrebegni e pár szót:

— Szegénynek . . . megrepedt a szíve, s szokogva borult férje kebelére.

István forró csókkal szarította fel neje arcán a könnyeket.

— Annám szerelmem. Te balga gyermek, hát így meghatott a bohó mese? Feledd el. Hiszen lásd, a te férjesekéd soha, soha még gondolatában sem volt közel azokhoz a kárhozatos utakhoz.

Anna felemelte fejét s egész lelkével tapadva férje tekintetébe, félve sutogta:

Az iskolaszéknek egyik igen tevékeny tagja volt.

Kongresszusokon, mint egyéb tisztelgéseknél többnyire a város képviselőjében vett részt.

A megye előkelőségei körében igen kedvelt egyéniség volt.

Megemlítjük itt, hogy a nagy emlékü László és József Agost os. és kir. főherceg ő fenségeik oldala mellett telesi és kereszturi vadászataiknál állandó kedvelt kísérőként szerepelt.

Egyben I. oszt. szab. állományu ezredorvos, ki tiszti főorvosi minőségben a honvédelmi minisztériumtól elismerő iratot is nyert. Ugy tudjuk, hogy a közügyek terén kifejtett munkálkodásáért — felsőbb helyre magasabb kitüntetésre is felterjesztették, de mert a néppárt érdekében politikai szerepet vitt — a kitüntetés elmaradt.

Azon tevékeny erő, mely egész valóját betölti, a politikai téren is érvényesült, az egyházpolitikai reform-törekvések, ugyanis annak idején egy társadalmi téren — mint a városi közgyűlésen egyik leghatározottabb ellenzőjükre találtak benne s az ő fáradozásai nagyban hozzájárultak a Székesfejeváron magtartott országára szóló katolikus nagygyűlés elé t sikeréhez, hol a katolikus társadalmi szervezkedésről tartott beszédet. Szóval ő mindenütt ott volt, a hol a nagy vallási és társadalmi érdekek védelmére vártak.

Hogy mily odaadó, fáradhatlan tevékenységet fejtett ki a néppárt megalakítása körül, azt az első — csáktornyai választás — valamint a néppárt szervezése körül kifejtett munkássága bizonyítja.

Az ez évben megtartott kath. kongresszusnak egyik tevékeny tagja — alelnöke volt, s részt vett a trienti szabadkömüves ellenes kongresszuson.

Általánosan jellemző, hogy tevékenységében a legtisztább meggyűződés — őnzetlenség vezérelte — fáradságot nem ismerő buzgósággal hajtja végre nemes törekvéseit; megfélemlíteni nem lehet, tevékeny lelke soha sem nyugszik s mindig a közjó előmozdításának szenteli összes erejét őnzetlensége s faradhatatlansága oka annak, hogy ismerői közül azok is, kik politikai hitvallásban eltérnek tőle, tisztelettel említik nevét.

— István, igazán mondd?

István komolyan, ünnepélyesen mondá ki az igent s aztán rámosolygott boldogságára.

— Lásd édesem, milyen nem jó dolog keleti meséket olvasni.

Az előszobából cseppetűhang hallatszott be. István hirtelen felállt s szavakkal: — Épen jókor — kisetett. Pár pillanat múlva maga hozta be a szolgál által hozott nagy csomagot. Neje egész figyelme oda terelődött, míg kibontotta.

— S most édes kis feleségem, nezd mivel foglalkozott a te férjesekéd, míg te azokat a bizonyos keleti meséket fordígdattad.

Ezzel kiemelte a burkulatból Anna olajfestésű arczképét.

A nőske utolsó könnyeit törölve le, örömmel kiáltott fel:

— Ah, ez én vagyok!

— Igen édesem, abban a piros babos, kedves, házias ruhában, a melyben először meglátva, lobbant fel szívem irántad. Lásd, ezt még esküvőnk előtt akarta befejezni dilettáns ecetem; de megkéstem. Most hát Jancsi barátommal tettem meg rajta az utolsó vonásokat, hogy a kész munkával lephesselek meg. Ezért késtem pár nap.

Anna férje nyakába ugrott s forró érzellemmel borult kebelére.

— Drága hü férjesekém; boosáss meg. — S aztán hamiskásan emelve ujjait esküre, tréfás komolysággal mondá: — En köszönetül ünnepélyesen megfogadom, hogy sohasem olvasok többé keleti mesés könyvet.

HIREK.

— **A királyné névenapja.** Csütörtökön nov. 19-én volt Erzsébet királynénak névenapja. Ez alkalommal — mint már jeleztük — a székesegyházban nagymise volt, melyen dr. Steiner Fülöp megyés püspök végzett fényes segédlettel. A nagymisén megjelent az összes tisztakar s több hatóságok képviselői is, K a l o c s a y Alán országgyűlési képviselő és Seidel Lajos főkapitány. Azonban sem a főispán, sem a polgármester s az alispán nem volt látható a templomban. Vajjon minő halaszthatatlan ügyek tartották távol ezt a három buzgó férfit?

— **Kalocsay Alán távozása.** Székesfejevár legutóbb megválasztott országgyűlési képviselője Kalocsay Alán holnap vasárnap fog végleg eltávozni Székesfejevárról. Ma este tiszteletére a t'városi kath. kör helyiségében bankett lesz. Holnap d. u. fél 2-kor pedig a függetlenségi-párt vezérférfiai az új képviselőt kísérik a vonathoz, melyen Budapestre fog menni. Előreláthatólag a közönség is nagy számban fog megjelenni Kalocsay Alán távozása alkalmából a vasutnál. A hölgyek közül többen egy díszes virágcsokrot adnak át tiszteletük jeléül Kalocsay Alánnak indulásakor.

— **A kis-jenői vadászatok vége.** Azoknak a szép napoknak, melyeket az orleansi herceg és neje, Mária Dorothea főhercegnő Kis-Jenőn eltöltöttek, végük szakadt, a hercegi pár tegnapelőtt este elutazott a regényes, szép vidékről. Élvezni a természet szépségeit mentek a fenséges vendégek az erdő-koszoruzta hegyek közé, azért egész ottlétük alatt kerültek a zajos ovációzt s négy napon keresztül kizárólag vadászattal töltötték az időt. Mikor megérkeztek, az orleansi hercegnék az volt az első kérdése Libits jószág-kormányzóhoz:

— Milyen a vadállomány? Sok a vad az idén?

S nagyon örvendett Libits igenlő feleletének. Vasárnap reggel a herceg hajnali öt óra-kor talpon volt. A főhercegnő folyton, minden kirándulásnál férje oldala mellett volt s nem győzte ügyességét dicsérni. Különben a vasárnapi gazdag vadász-zsákmány legnagyobb részét a herceg lötte. A vadásztársaság egész nap a legjobb hangulatban volt. — Pontban 12 órakor felterítették az ebédet a fekete-gyarmati erdőben, a mikor Libits igazgató a hercegi párt lelkesen felköszöntötte, a herceg háromszoros éljont mondott magyarul a társaságra. Délután öt órakor vége volt a vadászatnak, a melynek eredménye: 354 nyul, 60 fácán, 3 őzbak, 1 róka, 1 vadmacska, 2 erdei szalonka és 3 nagy kánya volt. Hétfőn a szintyei erdőben vadászott a hercegi pár a rerdés társasággal farkasokra, vaddisznóra és rókára, szintén meglepő gazdag eredménnyel. Kedden külön vonaton ment a hercegi pár Bánkura s megtekintve a gazdaságot, szintén vadásztak. A szerdai napot szintén vadászattal töltötte a fenséges pár. Különösen a herceg adott több ízben kifejezést bámulatának a gazdag vadállomány s a rendkívül elragadó erdős vidék szépségei felett.

— Oly, jól érzem magam itt, — mondá egy ízben, — a mint azt remélni sem mertem.

Csütörtökön este utazott el Kis-Jenőről a hercegi pár Aloustrhá, a honnét Brüsszelbe s onnét pedig állandó lakhelyökre Angliába utaznak.

— **Egyházi zene.** Holnap üli a székes-egyházi chorus szent Czecciliának, a chorus részeszertének ünnepe. Ugy mint az előző években, úgy az idén is nagyobb szabású műnek előadásával lép a nyilvánosság elé s ad magáról életjelt a chorus, mely városunkban mondhatni, az egyedüli fentartója, ápolója és művelője a szép művészetek legmagasabbikának a zenének. Mert ma a 20. század küszöbén a közel 30,000 lakost számláló városunkban az intelligencia még nem emelkedett fel azon fokra, színvonalra, hogy a zenék művelését szellemi életszükségletének tekintené és pedig oly szükségletének mely fontosságánál fogva a törvényhatóság úgy erkölcsi, mint anyagi támogatását igényelné. Ennek szükségességétől ugyan át van hatva a főváros és sok vidéki város és áldoznak is e célra sokat, azonban Székesfehérvár szab. kir. város még nem. Nekünk nincs zeneiskolánk, mely zenei tehetséggel bíró ifjúságnak alapos oktatást adna az énekben és a különféle hangszerekben, mely úgy a városnak, mint az egyháznak szolgálna ügyes zenészeket, pedig mily sokszor érezhető azok hiánya. Nincs dalárdánk, mely ünnepegyeseknek hatást, fényt adna, ellenben virágzik kellő mennyiségű ital fogyasztása után a korcsmai ének s a szőlőbéli éstelt kurjantás s ordítás stb. Okait ennek ne kutassuk tovább, mert azok ugyanis ismeretesen minden intelligens ember előtt! A székesegyház chorusa a színházi zenekar 12 tagjának, úgy városunk több jeles zenekedvelőinek szíves közreműködésével K. n e i f e l F e r e n c k a r n a g y vezetése mellett előfoga adni holnap d. e. 9 órák a korusi zeneművek legszebbjeinek egyikét Reissinger J. ünnep nagy miséjét, melyben a magán szólamokat R a s s a g n i A. Karolin, G r o s s i n g e r Brigitta és L i e b h a r d t E t e l urhölgek és Vogel Alajos és Mátrai Ödön urak fogják énekelni. Betéteget lesznek: Schubert Ferencztől „O bone Deus“ 4 szölamra, zenekar kíséret mellett és Arcadeltől „Ave Maria“ tisztán vegyes karra írva. Ez ünnepi misére a katolikus zenekedvelők bizonyosan nagy számban lesznek jelen.

— **Erzsébet napja Alesuthon.** Erzsébet napján hálaadó tiltentisztelet volt az alesuthi udvari kápolnában, a melyen a főhercegi család még ott időző tagjain kívül részt vett az uradalmi tisztség és a tanuló ifjúság oktatói élén. A főhercegi család már a legközelebbi napokban Fiuméba utazik téli tartózkodására. Mint minden évben, úgy most is elutasásuk előtt nagy játékoságok gyakorlása mellett gondoskodtak egy kiadott rendeletben arról is, hogy a szegény szülők iskolás gyermekei karácsonyra megkapják a szükséges meleg ruhát.

— **Jótekonyság.** A szegény iskolás lányok felruházásához, melyet a jótekonyság négyzet évben is eszközölt, a Lakatos nővérek 12 pár harisnyát voltak szívesek ajándékozni. Fogadják ezután is az egytel legnagyobb köszönetét a jótekonyság négyzetnek.

— **Véres kardpárbaj.** Most midőn a művelt Európában oly nagy mérvben megindult a mozgalom a párbaj ellen, annál gyakrabban hallani a párbajról Magyarországon. Kíváncsiak vagyunk, hogy Locare Félix francia írónak, ki a mozgalmat mindenfelé szervezi s jelenleg Budapesten tartozkodik, felolvasásai a párbaj megszüntetéséről mily eredménnyel fognak végződni. — Tegnap, pénteken reggel fél 8 órák Székesfehérváron is történt egy kardpárbaj az Uhlanus-laktanyában. A párbajnak szereplői: J e k e l f a l u s y István uhlanus hadnagy és dr. S t e i n e r J á k ó ügyvéd volt. A párbajra egy összeszólamkozás adott okot, melyben J e k e l f a l u s y Steiner Jákót „gazember“ és más szavakkal sértegette. Steiner Jákó dr. a sértegetésért elégtételt kért dr. H a j ó s Rezső ügyvéd és S z t o j a n o v i c s Jenő újságíró által. J e k e l f a l u s s y szintén megnevezte segédeit L i c h t e n s t e i n herczeg és báró P e r e n y i

uhlanus tiszték személyében, kik a kardpárbajban állapodtak meg. A párbajban S t e i n e r az arczán és kezén sérült meg könnyen. Ezzel a becsület meg lett reperálva s a haragos felek kezét nyújtották egymásnak a kibékülésre.

— **A kath. kör gyűlése.** A kath. kör választmányi gyűlését f. hó 19-én esti öt órákor tartotta. A gyűlés tárgya volt a jövő évi közgyűlés idejének meghatározása, a választmány január hó utolsó vasárnapját tűzte ki a közgyűlés megtartására. Második tárgy volt az adventi felolvasás ft. Kiss Arisztid a kath. kör titkára december 13-án fog felolvasást tartani ezen czímmel: H e r v a d t v i r á g — h i t e l e n l é l e k. A kör vendégeket a legszívesebben látja. Végre öt új tag felvétele felett szavazott a választmány. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **A vizivárosi róm. kath. ovoda ügye.** Holnap délelőtt 11 órák a vizivárosi kath. kör helyiségében gyűlést tart a vizivárosi róm. kath. ovoda létesítésére kiküldött bizottság, melynek elnöke dr. M a j o r F e r e n c z Szombathely orsz. gyűlési képviselője.

— **Ismét járvány.** Ugy látszik a járvány csakugyan nem akar tagítani s most már tegnap délután a harmadik áldozatot követelte P a p J ó z s e f s e l y e m - u t c z a i lakos személyében. Az orvosi vizsgálat a halál okának hashagymázt konstatált. Temetése holnap délután fél 4 órákor lesz. A ház belsejét, a hol a haláleset előfordult fertőtlenítik.

— **Razzia.** A rendőrség nagyon erőlyesen dolgozik éjjelenként, hogy megtisztuljon a város a csavargóktól. A csütörtöki és pénteki éjjelen ismét a hüvőre juttatott 3 férfi és 3 csavargó lányt, a kiket 2 napra adott át a „kulcsosnak“.

— **Ötven éves áldozári jubileum.** B e r g l e r Gyula, tokaji prépost kedden ülte meg Tokajban áldozó-papságának ötven évi jubileumát. A nagy tisztelőnek örvendő prépost már negyvennyolcz év óta lelkipásztor a tokaji róm. kath. hitközségnek. A tegnap reggel tartott aranymise után a város, a felekezetek és hatóságok küldöttsegei tisztelegtek nála, majd pedig diszlamokat rendeztek tiszteletére, a melyen számos felkőszöntőben ünnepelelték a jubilánst. A kerület lelkeszei arczképeikkel ellátott diszlamot nyújtottak át az ünnepeletnek.

— **Felruházott gyermekek.** A polgári leányiskola nagyterme f. hó 18-án egy lélekemelő ünnepélynek volt színhelye, mely alkalommal a székesfehérvári jótekonyság négyzet 54 fiu- és leánygyermektel teljesen felruházott. — Jelenvolt S z ö g y é n y - M a r i c h J u l i a egyleti védnök is. Az örömtől eltelt gyermek-sereg köréből G e b a u e r J ó z s e f hálaérzettel mondott köszönetet a jótevők nagylelkűségéért, hogy módott nyújtottak védekezni a bekövetkező tél szigora ellen. Ezután az iskolaszéki elnök szívélyes szavakban köszönte meg a jótekonyság négyzetnek a nyomor enyhítésének oly nemes célzatu igazolását; a jótekonyság négyzet védnöke: S z ö g y é n y - M a r i c h J u l i a pedig válaszában jötelemmel, hogy a tanhatóság mindenkor készséggel támogatja az egytel törekvéseiben, melyet a város nagylelkű közönségének soha meg nem vont áldozatkésziséggel képes csak az egytel érvényrejtatni. — Ezzel az ünnepelet véget ért és a látottak-feletti örömtől áthatva oszlottak szét a jelen voltak.

— **Kétségbeesett cipész.** Olyan közőnségessé válik már má holnap az öngyilkosság, hogy nem képez többé üdonságot. Az emberi életnek nincs értéke, azaz helyesebben az emberekben nincs elegendő vallásosság, hogy életüket elég becsesnek tarthassák. B o d r i F e r e n c z cipész segéd Székesfehé-

váron november 18-án öt csomag kénes gyufának a fejét olvasztotta le s ez oldatot abban a reményben itta meg, hogy meg fog halni tőle rögtön. A gyorsan alkalmasított orvosi segély azonban lehet, hogy viszaszadíja öt az életnek és hitelezőjének, mert állítólag 21 frtyvi tartozása elől akart a másvilágra szökni.

— **A csoda-sugarak.** A Röntgen-sugarak felfedezésük óta nap-nap után csodálatosabb dolgoknak lesz megteremtője. Ujabbban Amerikából jön a hír, hogy E d i s o n vak emberek szeméin tett kísérletet a csoda-sugárral s arról győződött meg, hogy azokat a vakokat, a kiknek látó-idegeik nem pusztultak el vissza lehet adni a szemők világát. Eddig hir szerint két emberen tett kísérletet s mind a kettő visszanyerte látó képességét. — Egy másik értesítés szerint a Röntgen-sugár csak segítségül szolgál az operációhoz, de magától nem gyógyít és így e hir Edisonval kapcsolatosan, nem felelne meg a valóságnak.

— **Figyelmeztetés.** A székesfehérvári kir. javító intézet részére 1897. évben napoként 75–80 liter tej és havonként 30–32 liter tejfel szükségeltetvén; mindazok, a kik a tejk literenként 7, a tejfelnek pedig 36 kton az intézetbe való bérmentes szállítására vállalkoznak, ebbeli szándékukat, az intézet igazgatóságának mielőbb adják tudomására.

— **Tulságos családi öröm.** K n h a j a b á c s m e g y e i közszében egy napzsamos-asszonynak három egészséges fügyermek született. Az anya és a gyermekek a körülményekhez képest jól érzik magukat, az apa azonban nem, sőt a kissé tulságosan bő istenáldás anyira kétségbejettette, hogy a királyhoz akar segítségért folyamodni.

— **Uj időszámítás.** Gyökeres reform fog bekövetkezni az időszámításban, ha az emberek elfogadják azt az új időszámítási módot, melyet Amerikában kezdeményeznek és a melyet az angol sajtó nagyban pár fogol. E szerint az év 13 hónapra lenne beosztva. Az első 12 hónap mindegyike 28 napból állana, a 13-ik pedig rendez évben 29, szökő évben 30 napból. Ajánlja ezt az időszámítást, hogy a napok szabályosan és mindig ugyanazzal a dátummal ismétlődnek egész éven át. Amerikában már sok párthive van az újításnak.

— **Egyedül a föld körül.** A különböző földközi utazások közt bizonyára egyike a legérdekesebbeknek, melyet egy Slocum Jozsue nevű amerikai kapitány tesz meg. Hajójának a „Spray“-nak személyzete ugyanis belőle áll. Senkit se vett maga mellé a bátor vállalkozó, ki be akarja bizonyítani, hogy az ember egyedül, társtalan is képes megküzdeni egy földközi utazás veszélyeivel. Slocum 1895. áprilisban indult el Bostonból. Innét Gibraltárra ment s meglehetősen vargabetűt kanyarítva, Rio de Janeiroan a Lamoá szigetekre hajózott. Az utazásról azt mondja, hogy nagyon kellemes volt. Az egyedüllét nem bántotta. Terjedelmes könyvtárt vitt magával, mely mindig szórakoztatta. Ha kedvező szél volt ennek irányához igazította a vitorlákat s nyugodtan lefeküdt aludni. Slocum kapitány különben a hajóépítéshez is ért. Saját maga építette utazásának egyetlen társát, hajóját, mely 40 láb hosszú, 14 láb széles és 4 láb mély s minden tengeri veszély közepette kitűnő ellenállási képességet tanúsított.

— **Nansen és a tizenhárom szoba.** A számok találkozására révén érdekes dolgokat mondott el Nansen nemrég egy látogatójának arról hogy mily szerepet játszott a „szerencsésen 13-as szám az ő expedíciójában. A „Fram“ utasai eredetileg 12-en voltak, de egy norvég kikötőben találkozott egy ismerősével, a kit meg akart nyerni az expedíció számára. Ez sikerült is és most már 13-an indultak a sark felé. A kik hisznek a tizenhárom szám szerencsétlen voltának babonájában, okulhatnak abból, hogy mind a tizenhárom hajó szerencsésen visszerkezett hazájába. A 13 még a következőleg szerepel Nansen expedíciójának sorsában: Nansen 1895. márczius 13-án hatá-

rozta el, hogy a hajót elhagyja és csak egy embertől kísérve gyalog vág neki a jégmezőnek. A „Fram” 1896. január 13-án egy déli áramlat sodrába került és augusztus 13-án sikerült a szabad tengerre jutnia. Ugyanezen a napon: augusztus 13-án lépett Nansen is hazájának földre, az egész művelt világ üdvözlésétől köszöntve. Nansen minden oldalról ostromolják, hogy felolvasásokat tartson, de a bátor utazó jelenleg utelírásának megírásával van elfoglalva. Ez a munka, mely ugyancsak érdekessé igérkezik, „Tűzben és jégben” cím alatt Brockhaus lipcsei könyvkiadó kiadásában fog fűzetes formában megjelenni. Az első fűzet november 24-én jelenik meg. Megemlítjük még, hogy a munka tulajdonjogának megszerzéseért 18 német könyvkiadó versenyzett.

— Az alkohol és a gyermekek. Nothnagel, a bécsi híres belgyógyász a nap egyik előadásában kitért az alkoholnak az emberi szervezet háztartásában való szerepére és ez alkalommal különösen megszívlelendő dolgokat mondott az alkoholnak a gyermekek táplálkozására való befolyásáról. „Súlyos vétek — mondta a nagytudomány tanár — a gyermekeknek pálinkát, sört, vagy bort adni. A míg a 14-ik életévet el nem érte, egy gyermeknek sem volna szabad bort, sört, teát, vagy kávé innia. Mindezek olyan izgatószerkek, melyeket a gyermek nélkülözhet. Az orvos bünt követ el, ha azt állítja, hogy a bor táplál és valóságilag gyerekes állítás, hogy a vörös bor jobban erősít, mint a fehér. Ismételtem, a gyermekeknek nincs szükségük ezekre az izgatószerkekre, sőt, hogy ma oly roppant mértékben el van terjedve az idegesség, az éppen a korai alkoholizációból ered... Nem lehet tagadni, hogy az alkohol néha kellemes élvezeti szer, de azért nem kevésbé mérgező és teljesen igazuk van azoknak, a kik azt mondják, hogy az embernek nincs szüksége alkoholra. Az egész állatvilág alkohol nélkül él, csak az embernek van az a kiváltsága, hogy az alkoholmérget élvezi. Kleinte az alkohol fokozza az életvékenységet, de aztán annál jobban elerjeszt. Különösen ha az alkoholt reggel élvezik. A reggeli ivás nagyon veszélyes intézmény...”

— Élő halott. Igazán megilleti ez a név azt a saint-benoiti francia leányt, a ki tizenhárom év óta van kataléptikus állomban. Híres orvosok, köztük Charcot is, sokat tanulmányozták a leányt, de sem a titoknak nem tudtak nyitni rá, sem a leányt nem sikerült fölébresztenie. A „Figaro” egyik munkatársa a minap megnézte a leányt és elmondja, hogy teljesen mozdulatlanul fekszik az ágyon, lélegzete oly csekély, hogy a szája elé tartott tükröt alig homályosítja el, mindkét lesoványodott és egészen inkább halottnak, mint élőnek látszik. A leány alvasának elején néha felébredt, de néhány perc múlva ismét elaludt, de vagy már tíz éve egy percre sem eszedott fel az alvásból. Öreg édes anyja ápolja, a ki nagyon tisztán tartja, mintha mindig látogatónak várna és tényleg, egyik tudós a másik után nézi meg az alvó leányt, de tudományuk tanácstalan és csodálatos esettel szemben.

— Páris flórája. A Szajna-parti főváros lakossága roppant szereti a virágot. A párisi színházak, mulatóhelyek virágdíszítésétől sokszorta nagyobb a magánosoktól naponta elhasznált virágok mennyisége. És nemcsak udvarias ismerősök, meg barátok-küldötte virágcsokrokat készítenek a naponta Párisba érkező 10–20 vagon virágból, hanem eszik is a virágot. Az ibolya-saláta, meg az iris-körzés minden párisi restaurant étlapján szerepel. Annál érdekesebb hát, hogy vajon ez a nagy virágfogyasztó város termeli-e virágot? Valót, a ki már évek óta foglalkozik Páris flórájával, határozottan igennel felel a kérdésre. Nemcsak a külvárosi virágházaknak, és a sétatermeknek van dúk növényzetük, hanem buján tenyészik az utcák oldalain, a kövezet között mindenféle növény. És mint Valot állítja, az egyes utcáknak megvan a maguk karakterisztikus növényük. Így a Quai d'Austerlitz és az Arc de Triomphe környékének uralkodó növénye a mustár, a Quai d'Orsayé a kel, míg a Boulevard Voltaire a lencse hazája; a Canal de l'Yvonne a

buzér terem, a Quai de Grenelleen a katáng, a Place du Carrousel uralkodó növénye pedig a sóska, míg a Pont Neufon a vasfül uralkodik.

— Hogyan gyógyítják Kínában a veszettséget? A „Medicine Moderne”-ből vesszük át a következőket: Egy kínai misszionárius két kísérőjét vezetett kutya harapta meg. Mikor a misszionárius több kínai jelenlétében annak az aggodalomnak adott kifejezést, hogy kísérein a veszettség ki fog törni, a kínaiak siettek őt megnyugtanni, hogy nincs mitől félnie. Őket is megmarta néhány hónap előtt egy veszett eb, de ennek semmi következménye nem volt, mert a kutyát agyonlőtték és májját, úgy nyersen megették. Így eszelekedett, bizonyára, a két kísérő is. Érdekessé, hogy már az idősebbik Plinius a veszett eb máját ajánlotta a veszettség ellen és hogy ma is sok eredménnyel alkalmazza ezt a gyógyszert. Hogy a kínaiaknál ez mily régi szokás, az nem ismeretes.

— A legnagyobb mágnes. Mint oly sok óriási dolog, a legnagyobb mágnes is Amerikában van. A „Scientific American” leírása szerint King ezredes két, egyenkint 2400 kilogramm súlyú kiszolgált ágyuból, melyet több tonna súlyú vasdarabokkal megtöltött és 14 tengeri mérföld hosszú rézsodronnyal körülcsavart, hatalmas mágneset készített. E mágnesnek oly ereje van, hogy 20.000 kilogramm súlyt elbir. Őt ágyugolyót, melyek mindegyike 150 kilogramm nyomott, úgy föllehetett rá aggatni, mintha könnyű óralécsz forgáshoz forrasztott gömbjei volnának. Az egész mágnes 600.000 kilogramm nyom és a mágnesűt még 300 láb távolból is 4 fokkal kitéríti.

— A legdrágább hely. A földgömbön a legdrágább hely a londoni city területe. Vidéken Angliában is egy acre föld értéke átlag 50 forint s így egy négyzetméteré alig egy kr; a Cityben azonban egy négyzetméterért már 7730 frotot is fizetnek, s így egy acra értéke 30 millió frot. Egészben véve itt a föld és ház 2 1/2 négyzet kilométer területen 40 millió frotot jövedelmez s a lakók London lakossága adójának egy hatodrészt fizetik, bár e városnak a területe felülhaladja a 300 négyzetkilométert.

— A kigyók és a szelek ura. A „Contemporary Review” legutóbbi számában érdekes dolgokat mond el egy angol utazó egy bornói benszülőtről, a ki őt ezen a tündéri szigeten kalauzolta. Lio volt a neve ennek a kalauznak, ősz volt már egészen és arca nagyon hasonlított a birkáéhoz. Ha azonban igénytelen volt is a külseje, annál bámulatreméltóbb tulajdonságokkal volt felruházva. Egy ízben az angol valami ritka orchidea után kutatott, a mikor kísérői ijedt iramodással menekültek mellőle, kiáltva, hogy „jön a kigyó!” Az utazó rögtön felismerte, hogy a kigyó a legveszedelmebb fajtájához tartozik és ő is futva menekült. Lio azonban nem mozdult, csak mereven nézte a félelmes állatot és mikor a kigyó sziszegve nyújtotta feléje a fejét, megfogta a nyakát, végig simította a fejét és a következőleg szölt hozzá: „Menj kis ur, a nagy ur nem akar tudni rólad és jobb szeretné, ha nem volna itt.” Ezzel újból a földre bocsátotta a kigyót, mely sietve tűnt el a bozótban. Az utazó bámult, de kísérői egész természetesen találták a dolgot, mert mondták, Lio a kigyók ura és a veszedelmes hullók engedelmeskednek parancsának. Amde nemcsak a kigyóknak, hanem a szeleknek is parancsol Lio. Tanúságot tett erről egy alkalommal, mikor imádságára megfordult az szél és elterelte egy krater füstjét, mely az angol utazó előtt elzárta a kilátást. A benszülőttek ekkor is azzal álltak elő, hogy Lio a szelek ura, az utazó azonban úgy magyarázza a dolgot, hogy Lio ismeri a jeleket, melyek a szél változását jelzik és ezzel a tudományával előre megmondhatta a szél irányának megfordulását.

— Amerikaiasan. Egy oklahamai újság szerkesztőjét már két ízben érte az a szerencsétlen — vagy szerencsés? — sors, hogy a feleségét megszőkítették. Mindkét asszonyt nyomdászok csábították el. A vállalkozó szellemű szerkesztő azonban harmadszor is megőszült és ezt polgártársainak a következő hírlapi közleményben adta tudokra: tegnap megőszültünk.

Olvasóink emlékeznek rá, hogy előbbi feleségeink nyomdászainkkal megszőkíttek. Nehogy ez megismétlődjék, most oly hölgyet vittünk nőül, a ki maga is nyomdász és a ki a szedőszekrény mellett fog állani, míg mi lejtjük azokat a bambákat, a kiknek nyakukon maradnak az áruik, mert nem tesznek közéjük lapunkban hirdetőseket.”

— Egyházi szerek, zászlók, miseruhák, keresztutú- és oltárképek, csillárok, hegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánlkozik Szűts és Társa, a bibornokérséki és Magyarországi hercegeprimásának udvari szállító. — Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

Irodalom és Művészet.

A Szalay-Baróti-féle „Magyar Nemzet Történetéből” most érkezett hozzánk az 50-ik fűzet, mely a XVII-ik századnak eseményekben leggazdagabb, de egyszeresimnd legzomorabb korát a harminczéves háboru kezdetétől, 129-ig tárja elénk, az ő nagy historiai alakjaival: II. Ferdinánd császár- királyi a hozzá méltó ellenfelével Bethlen Gáborral. Egész Magyarország a háboru lángjaiban, melyek irtó tápot nyerne a Németországban egy Hannsteld, egy Wallenstein alatt dúló világeseményű háboru borzadalmaitól. A csodaszzerűen megkapó előadást az egykoru csataképek egész sora eleveníti s e fűzethez csatolt külön nagyobbt szabásu műmelléklet ragadja el figyelmünk, mely a törökre vő zentai csatát ábrázolja. Több illusztráció is élénkíti a jelen fűzetet.

„Éljen a haza!” Magyar egyveleg, zongorára két kére összeállította Ivánfi Iván (Greizinger Iván). Megjelent K l ö k n e r E d é kiadásában Budapest, ára 1 frt 50 kr. A magyar dalok legszebb gyöngyei és egyéb magyar motívumok képezik az egyveleget, a mely egyedül áll eddig ebben a zsánerben. Ivánfi nagy zenei tudása és finom ízlése egyaránt képesítették arra, hogy ezzel a művel megajándékozza a magyar zenekedvelő publikumot, a mely bizonyára köszönettel fogja fogadni azt, mert nem lesz többé a selejtes német potpourrikra utalva. Az átirat közepes nehézségű, hogy kissé gyakorlottabb zongorázók könnyen lejátszhatják. Ajánljuk a remek szépen harmonizált 32 legszebb magyar dalokról összeállított 16 lapra terjedő szép kiállítású fűzetet a jó magyar zenét kedvelő zongorázók különös figyelmébe. Kapható a kiadónál K l ö k n e r E d é zenei kiadóhivatalában, Budapest, VI. Csengery-utca, 62a.

Közgazdaság.

Bortermelésünk.

Egyik legháladatosabb termelési águnkat a bortermelés képezte. 15–20 millió frt értékű bort szállítottunk évenként a külföldre. Azonban közébejött a filloxera-vész, mely rohamos pusztításával egész vidékeket juttatott koldusbotra, ujjában a peronospora viticola fellépése, mely azt eredményezi, hogy silány minőségű bort termeszünk, holott a peronospora elleni védekezés sem nem drága, sem nem nehéz. Népünk indolenciája e téren még nem törött meg. Hogy mily rohamosan hanyatlott virágzó bortermelésünk, mutatják a következő adatok. Mikor még erős exportország voltunk, az ország évi átlagos termése volt 4 és fél millió hektoliter. Már 1891-ben 1,230,626 hektoliterre csökkent évi termésünk. A legrosszabb esztendő az 1892-iki volt, mert ebben az esztendőben összes bortermésünk 796,560 hektoliteret tett ki. Az 1893. és 1894-iki év a lázas munkának voltak az évei, mindazonáltal minden erőfeszítés dacára évi termésünk 1894-ben csak 1,387,000 hektoliteret tett ki. Pedig az 1894. esztendő a jó termőévek közé tartozik.

A felmerülő borhiányt természetesen más-honnan kellett fedezni és e tekintetben első sorban Olaszországra voltunk utalva. Tényleg talányomó részben Olaszországból hozzuk be a borokat. Az olasz borimportnak a magyar kormány is segítségére jött, mikor semmivel sem indokolt módon csekély összegre szállította le a borvámot. Még értjük a kormány intencióit, lezállítani az olasz borvámot, illetőleg elősegíteni a borbevitt akkor, mikor a magyar bortermelés — csekély kivétellel — stagnált. De most, hogy óriási töke és munkabefektetések történtek a hazai bortermelés újbóli fellendítésére, egyenesen vétezik kormányunk a hazai bortermelés érdekei ellen, ha a borbevitt megkönnyíti.

Az idegen borbevitt több szempontból sérelmes hazai bortermelésünkre. Megnehezíti a szőlők ujáteremtését. Mert senkinek lesz oly könnyelmű óriási töke s munkabefektetéseket tenni csak azért, hogy bortermése, melynek előállítása bizony többé kerül, mint az importált pancsbort, a nyakán maradjon, mivel bora, habár jobb minőségű, nem lesz képes az importált borokkal versenyezni. Megnehezíti a szőlők ujáteremtését az idegen borbevitt, mivel diskreditálja a magyar borok hitelét. A magyar borok nemcsak azért örvendeztek nagy keresletnek a külföld részéről, mivel kitűnő zamatauk, hanem azért is, mivel tartósak. A filloxera-vész óta légio azon borkereskedők száma, kik idegen olcsó bort importálva, azt ittbenn feldolgozva, jobban mondva hamisítva, bocsájtották külföldi útjára. Ennek a nagybani hamisításnak az lett az eredménye, hogy a magyar bor a külföld előtt hitelét veszítette. Fiumében, Triestben óriási mennyiségben gyártják a hamis borokat, de nemcsak nagyban, de kicsinyben folyik ez a hamisítás, oly annyira, hogy már a falusi kocsmákban is hamisított borokat mérnek ki. Ily körülmények közt, ha a szőlőtiben üzött hamisításnak utját vágni nem sikerül, bajosan lesz valami a szőlők általános felújításából, egyszerűen azon okból, mivel nem lehet hamisítványokkal a régi piacokat visszahódítani.

Meghoztuk az 1893. XXIII. t.-cz.-et „a mesterséges borok készítésének s forgalombahozatalának tilalmazásáról.“ Ennek daczára a borhamisítás csak úgy folyik, mint azelőtt, mivel a törvényt nem hajták végre. A földművelési miniszterium is rájött arra, hogy a törvényt erőlyesebben kellene végrehajtani, a helyett azonban, hogy erre nézve saját hatáskörében sürgősen intézkednék, szükségesnek tartja a tárgyra vonatkozó anketezést. Ennek eredményére nem vagyunk kíváncsiak, mert az anketek sorsa köztudomásu valami, annál kevésbbé, mivel a tanácskormány tagjait a borkereskedők is képezendik, kik pedig a mai állapotot nagyon megvannak elége ve. A hazai bortermelés azonban mást követel. (k. n.)

VÉDJEGY.

FERENC - pálinka
(sósorszesz).

VÉRTES GYÓGYSZERÉSZ-FÉLE
használatban a leghatásosabb.

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriákban, fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas gyógyszár“ világírú gyógyszerei u. m.:
Dr. Heuffel-féle gyomor essencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacsek. Bazsai nővér-nedv,
Herkulesfürdői kőszennyvesz, Injectio es capsulae végátelek stb.

Raktár Székesfehérvárott: Imrich Viktor gyógyszár,
valamint

Vértés Lajos, sasgyógyszár Lugoson 454. sz.

FÜSTER IMRE

kárpitos és butorgyáros,
SZÉKESFEJÉRVÁROTT, Sas-utca 16. szám.

Ajánlja

30 év óta fennálló

dusan felszerelt

Butoraktárát.

Saját gyártmányu háló, ebédlő, salon és uri szobák berendezése
művészi kiviteiben mindenkor raktáron vannak

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen, jutányos
áron készíttetnek.

Antik, rokokó, barokk-stylü butoradarabokat saját rajzolóink tervei szerint faragnak.

Butortermeink bármikor megtekinthetők és a nagyközönség
rendelkezésére állanak.

Harc világ engedélye est

!!! Csődtömeg végeladás !!!

A n. é. közönség tisztelettel értesítetik, miszerint **Antal József** csődtömegéhez tartozó összes áruk, u. m.: selymek, vásznak, ruha- és mosókeimék, függönyök és szőnyegek, ugyszintén üzleti berendezések és egyéb cikkek készpénzfizetés mellett, mélyen beszerzési áron alul méterenként, vagy vég szám elárusítva lesznek

a **Csődtömeg** helyiségében,

Nádor-utca, Kovács ház.

VASUTI UJ MENETREND.

— Érvényes 1896. okt. 1-től. —

Budapest—Székesfejérvár—N.-Kanizsa.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Gyorsv.: 7:00 reg.	8:30 d.e.	8:40 d.e.	11:45 d.e.
Szem.v.: 7:10 reg.	9:16 d.e.	9:26 d.e.	1:39 d.n.
Vegy.v.: 2:25 d.n.	4:27 d.u.	4:33 d.u.	8:55 este
Gyorsv.: 5:25 d.u.	7:39 este	—	—
Gyorsv.: 7:45 este	9:11 este	9:18 este	12:10 éjjel
Szem.v.: 9:25 este	11:33 este	11:43 este	3:52 éjjel

N.-Kanizsa—Székesfejérvár—Budapest.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Szem.v.: 12:15 éjjel	4:16 reg.	4:24 reg.	6:29 d.e.
Vegy.v.: —	—	6:15 reg.	8:25 d.e.
Gyorsv.: 5:47 reg.	8:39 reg.	8:49 reg.	10:10 d.e.
Vegy.v.: 10:00 d.e.	2:10 d.u.	2:35 d.u.	4:31 d.u.
Szem.v.: 2:00 d.u.	6:00 d.u.	6:08 est.	8:12 este
Gyorsv.: 5:06 d.n.	8:00 este	8:15 este	9:40 este

Sz. Fejérvár—Veszprém. Veszprém—Sz. Fejérvár.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Szem.v.: 5:20 d.e.	8:03 d.e.	4:19 reg.	6:— d.e.
" " 9:34 d.e.	10:52 d.e.	7:03 reg.	8:34 d.e.
" " 1— d.u.	2:33 d.u.	4:43 d.u.	5:53 d.u.
" " 9:27 este	11— este	9:11 este	11:09 est.

Székesfejérvár—Komárom-Ujszöny.
Indul: d. e. 10— Vegyes v. Ér.: d. n. 2:46 este 9:32 Személy v. éjjel 12:41

Komárom-Ujszöny—Székesfejérvár.
Indul: regg. 3:41 Vegyesv. Ér.: d. e. 8:22 d. e. 11:27 Személyv. d. n. 2:26

400.000 korona
nyerhető évenként a következő havi 2 fnt fizetés mellett beszerezhető

8 drb. eredeti sorsjegyre

- 5 darab József sorsjegy
- 1 " Magyar vörös kereszt sorsjegy
- 1 " Olasz " " "
- 1 " Bazilika sorsjegy

Eladási ár törvényesen megállapítva. A sorsjegyek a vevő tulajdonát képezik. Két részlet beküldése ellenében kiszolgáltatott a törvényes részletivel.

A befizetés a kezdetől fogva minden nyere-mény a vevő tulajdoná.

A harmadik részletet ingyen nyugtázom.

BEIFELD JÓZSEF bankháza,
Budapest, Károly-körút 1. szám.
Alapítástott 1874-ben.

PÉNZ köcsont sorsjegyekre olcsó kamat mellett adok.
500 frtos és ennél nagyobb tételreknél 6 1/2% évi kamatos számítok. A sorsjegyek arozata és száma a letétjegyzeken fel-lez tüntetve A visszafizetés ki-rebb sorsjegyekben is eszközölhető.

6 1/2% évi kamat

Intelligens egyéneknek.
jó mellékkeresetet ajánlok a buda-pesti tózsden jegyzett **SORSJEGYÉK** az 1893. évi XXXI. t. cz. szerint szabályozott részletre való eladásával

Beifeld József bankháza,
Budapest, Károly-körút 1. sz.
Alapítástott 1874. Alapítástott 1874.

Ügynökök
ahik ezzel üzletszerűen foglalkoznak, a logmagasabb jutalékra (havonta 2—300 fnt keresetre) tehetnek szert.

Pserhofer J. "VÉR-TISZTÍTÓ PILULÁI"

ezelőtt: **"egyetemes pilulák"** neve alatt;

ez utóbbi nevet teljes joggal megédemlik, mivel csakugyan alig léteztek betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendének és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszereiből és székrekedésből erednek: mint epezaravok, májbaok, kólika, vértürlások, aranyér, bélétlenség, s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatású annak vér-szegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, id-gességben, származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook olyan könnyen hatnak, hogy a leg-csekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még a gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

Ezen "vértisztító pilulák" valódi minőségükben egyedül Pserhofer J. gyó-gyszerében az arany birodalmi almához: Singerstr sse récsben készítettnek. Egy doboz ára 15 drb. pillulával 21 kr o. é. Egy tekeres 6 dobozzal 1 fnt 5 kr. A hír előleges beküldése mellett ára bérmentes megküldéssel: 1 tekeres labdac 1 fnt 25 kr. 2 tekeres labdac 2 fnt 30 kr. 3 tekeres labdac 3 fnt 30 kr. 4 tekeres lab-dacs 4 fnt 40 kr. 5 tekeres labdac 5 fnt 20 kr. 10 tekeres labdac 9 fnt 20 kr. Egy tekeresnél kevesebb nem küldetik.

NB. Nagy elterjedtségük miatt ezen pilulákat legkülönbözőbb alak és név alatt utánozzák; azért figyelmeztetünk mindenkit, hogy világosan Pserhofer J. vértisztító piluláit kell kérni és csak azok tekintendők valódiaknak melyek használati utasítása Pserhofer J. sajátkezü aláírásával van ellátva s melyek a dobozfőző fel-íratán a ugyanazon névaláírással veres nyomásban vannak ellátva.

A számtalan levél közül, melyekben e pilulák fogyasztói a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségek után visszanyert egészségükkért hálát mondanak, csak néhányat igitatunk ide azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki csak egyszer használta e pilu-lákat, azokat tovább ajánlja.

Köln, 1893. április 30.
Igeu tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives, küldjön is.ét az ön följelmutatandó vértisztító labdacsoiból 15 tekeresessel utánvét mellett. Egy-szeresedni fogja legenyébb készítményét az ön csodá-déjű labdacsoi által. Vagyok kiváló tisztelettel Pawlfik Ferenc, Köln, Lüdantán.

Hrácsko, Bécsnél, 1887. szept. 17.
Tekintetes ur! Valóban az isten szent akaratát volt, hogy az ön labdacsoi kezeimhez jutottak, s jelenleg megírom önnek az eredményt: gyakorlatomban megállítom, hogy hogy fogalmat nem voltam képes végződik, hogy az ön labdacsoi már megállították volna, ha az ön csodá-déjű labdacsoi még nem mentek. az isten átja meg ön ezerszeresen érte. Hiszem, hogy az ön lab-dacsok tökéletesen ki fogják gyógyítani, mint a hogy másokat is meggyógyított. Kélté Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. decz. 9.
Tekintetes ur! Legfőbb közönetemet fejezem ki önnek, 60 éves nyugodtam nyomban. Ön éjg szavardát idült gyomorhurut s vizkórban. Az élet már csak két volt rá néve s valóban egészen le is mondott az életől. — Valóanlati valahogy az ön kitűnő

- Alpesti novény-líquor,** Bernhard O. W. kö Lüdantán, minden-napi gyomorba ellen. Egy palac k ár. 2 fnt 60 kr., egy fél palac k 1 frt 40 kr., 1/4 palac 70 kr.
- Amerikai köszvénykötés,** legnyóbb szer minden köszvényes és enyves baj nevezetesen hátérinczerba, tagzsagattás, csipőbántalom, földalati fejtörés, ideges fodfájás, fej-fájás, fülzsagattás stb. ellen 1 fnt 20 kr.
- Angol csoda-bálszam,** 1 üveggel 50 kr.
- Fiakerpor** hurut, rekedtség, köhögés stb. ellen, egy doboz 35 kr; bérmentes megküldéssel 60 kr.
- Fagy-bálszam** Pserhofer J. kö. Évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindenütt fagybajok és idült seb-ek stb. ellen. 1 tévely 40 kr. Bérmentes megküldéssel 65 kr.
- Stoll-Kola-készítményei** a gyomor és idegek legkütűnőbb erd-sítő szere.
- Kola-Blixir vagy bor,** 1 liter 85 kr., 1/2 liter 60 kr., 1/4 liter 35 kr.
- Golyva-bálszam,** a legmegbizhatóbb szer a golyvánál, 1 üveggel 40 kr. Bérmentes megküldéssel 65 kr.
- Élet-Bszenczia (prágai csepp)** megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altselt

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W. kö. Kitűnő háziszér a megcavart emésztés minden kövélkészdny, u. m. fejtájás, s-adulás, gyomorgörös, gyomorégek, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 fnt.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalt fülzsagattás, fogfájás, s szaga-tások stb. ellen. Ára 1 fnt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül még az összes magyar lapokban hir-detett valamennyi bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek készletben tartat-nak, s netalan raktáron nem levő czikkék kívánatra pontossá s legutánysabbban beszeresztettek.

Megküldések posta utján a pénz előleges beküldése mellett a leggyorsabban teljesítettek; nagyobb megrendelések az összeg utánvétele mellett is.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ BÉCS I., Singerstrasse 15.

A megrendelések viteldijmentes megküldése csak a megfelelő viteldijak előzetes beküldése mellett eszközölhetik, s ez esetben a postai költségek sokkal kisebbek, mint az utánvét mellett megküldésnél.

Valódiaknak egyedül csak azon labdacsook tekinthetők, melyeknek használati utasítása Pserhofer J. névaláírással vannak ellátva, melyek minden doboz tetején ugyanazzal a névaláírással bírnak veres nyomásban. Fent megnevezett különlegessé-gek kaphatók Budapesten is Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Bécs A. Mia (Nádor-gyógyszertár) Váci-körút 17.